

4. oktober 2000, tilbage. Forespørgslen er hermed bortfaldet.

Medlemmer af Folketinget Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL) har meddelt mig, at de ønsker at tage forespørgsel nr. F 5, som blev anmeldt den 4. oktober 2000, tilbage. Forespørgslen er hermed bortfaldet.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgstiden

Spm. nr. S 74

1) Til statsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

»Hvad vil regeringen gøre for at forhindre, at grupperinger af herboende flygtninge, indvandrere og andengenerationsindvandrere, f.eks. af palæstinensisk herkomst, udbreder de konflikter og fortsætter den kamp, som de er flygtet fra, til dansk område, vil regeringen tage internationalt initiativ i retning af, at den internationale støtte og bistand til f.eks. de palæstinensiske selvstyreområder gøres afhængig af, at volden og kamphandlingerne stopper, og vil regeringen i øvrigt tage initiativ til at forstærke indsatsen med at få herboende palæstinensere til at lade sig repatriere til de palæstinensiske selvstyreområder?«

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg kan sige, som også justitsministeren var inde på i åbningsdebatten, at vi jo har forsamlings- og ytringsfrihed her i landet. Men det er klart, griber man til ulovlige midler, så vil politiet skride ind, helt som vi kender det. Jeg har fuld tiltro til, at den opgave vil politiet naturligvis løfte, som vi også så det forleden dag.

Den politimæssige side af sagen har justitsministeren også kommenteret, og jeg ved, at det vil han naturligvis gøre igen.

Når det drejer sig om udlændinge, kan jeg kort henvise til indenrigsministeren. Det er jo hendes område. I det omfang, det er udlændinge, der deltager i ulovligheder, vil det kunne

komme på tale at udvise de pågældende; det kan indenrigsministeren også redegøre for.

Når det gælder regeringens udenrigspolitik i forhold til Mellemosten, er den jo velkendt. Vi giver en række humanitære, sociale og økonomiske former for støtte til Gaza og Vestbredden, og det vil vi naturligvis fortsætte med.

Når det gælder repatriering, ja, så vil indenrigsministeren også kunne redegøre for det. Der er en velkendt repatrieringsordning her i landet.

Peter Skaarup (DF):

Selvfølgelig takker jeg for svaret, men jeg må nok sige, at det var noget tyndt, det, som statsministeren kunne komme med her. Det er jo ikke hver dag, som vi så det i onsdags, at landets hovedstad nærmest er i undtagelsestilstand, fordi vi ser de her meget voldsomme demonstrationer, hvor der vises våben, hvor der udøves vold, hvor der laves forskellige aktiviteter, der går ud over tilfældige forbipasserende, og som medfører blodige sammenstød.

Derfor mener jeg, statsministeren skylder at svare på, om det virkelig er statsministerens opfattelse, at vi i Danmark skal tolerere den slags begivenheder, som vi så sidste onsdag, og om regeringen samlet set, ikke bare ved at statsministeren henviser til nogle ministre, men at regeringen samlet set har en plan klar for, hvordan Danmark fremover vil håndtere den slags konflikter, hvor man tager de konflikter, man kommer fra i Mellemosten, herop til landet og fortsætter dem her.

I den forbindelse vil jeg godt spørge statsministeren, som det også er nævnt i det spørgsmål, som Dansk Folkeparti har stillet, om regeringen vil tage initiativ til at repatriere, altså hjemsende de palæstinensere, der til stadighed kommer hertil, hjemsende dem til det område, de oprindeligt kommer fra, nemlig det område, hvor der faktisk i store dele i hvert fald er ved at være fred. Det burde være et naturligt krav at stille til dansk flygtningepolitik, at når der er fred i det område, hvor flygtningene kommer fra, så kan de hjemsendes fra dansk territorium.

De to spørgsmål mener jeg klart at statsministeren på den samlede regerings vegne bør besvare her i dag.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg kan sige om det første spørgsmål, at politiet jo netop viste forleden dag, at det var de, synes jeg, i stand til at håndtere på en overbevisende og en konsekvent måde. Og så vil jeg henvise til

justitsministeren, som jeg synes på udmærket vis i åbningsdebatten har redegjort for de konkrete foranstaltninger.

Med hensyn til det andet spørgsmål er repatriering et tilbud, som indenrigsministeren jo også har stor indsigt i og ansvar for, og som indgår i regeringens og dette Folketings brede flertals opbyggende politik på det pågældende område.

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes bare ikke, at statsministeren i den grad kan sno sig uden om ansvaret for at fortælle befolkningen og Folketinget, hvad det er, regeringen har i sinde i forhold til de her ting.

Det er fuldstændig rigtigt, politiet gjorde en god indsats, en fuldstændig upåklagelig indsats; det er alle vist enige om. Men det, der refter, er: Hvordan kan vi forestille os, at vi i fremtiden skal håndtere den her slags konflikter, hvis demonstrationer, som efter normale danske standarder skal være stille og rolige, i den grad udvikler sig til voldsorgier?

Statsministeren kan ikke som chef for regeringen og landet undslå sig, statsministeren må fremkomme med: Hvad vil regeringen gøre for at stoppe den slags voldelige optøjer?

Det er jo ikke lang tid siden, vi havde Nørrebro-uhedene; det var den 7. november sidste år. Vi har haft store uroligheder i forbindelse med en fodboldkamp her i sommer, og nu ser vi igen meget omfattende uroligheder, hvor det altså er vold og ødelæggelse, der er formålet. Derfor mener jeg ikke, statsministeren kan undslå sig.

Så med hensyn til det andet spørgsmål omkring hjemsendelse: Det er jo ikke lang tid siden, at regeringen havde en politik – og jeg går ud fra, at man stadig væk har en politik – om at knytte den bistand, man yder til forskellige lande, op på, at man skal tage sine flygtninge tilbage.

Somalia er eksempelvis, hvor regeringen over for Somaliland forsøgte at få flygtninge sendt tilbage; det er godt nok ikke lykkedes rigtigt. Men er det i virkeligheden ikke en politik, man kunne genoptage i forhold til Palæstina og Yassir Arafat og sige til ham: Hvis I fortsat skal have dansk støtte – I får dansk støtte i dag – så skal I tage de borgere retur, som nu lever på dansk område, og som stadig væk står som asylsøgere.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Ja, jeg kan svare meget kort, at den demonstration, der fandt sted forleden, tog politiet hånd

om på en overbevisende, dygtig og effektiv måde, og jeg har stor tiltro til, at det vil politiet også gøre i fremtiden.

Jeg synes, det ville være forkert, at vi her i Folketinget gav udtryk for over for befolkningen, at vi ikke havde styr på situationen, for det har vi. Vi har et meget, meget dygtigt politi, som kan klare den opgave.

Hvad angår spørgsmålet om repatriering og Somaliland, så ligger det uden for spørgsmålet. Repatrieringen ligger i et godt spor; det er et tilbud. Vores mellemstpolitik går ud på at bidrage til at skabe fredelige forhold dernede, og beghederne her i landet giver kun en ekstra understregning af, at det er den rigtige kurs at følge.

Og jeg har ikke mere at tilføje.

Peter Skaarup (DF):

Jeg er enig i, at politiet gjorde en god indsats – det er der ikke nogen der er uenige i – men jeg kan bare ikke forstå, hvordan statsministeren kan sige, at det var fint, at politiet gjorde en god indsats, og så bare lade det stå ved det.

Kan statsministeren slet ikke se, at vi har nogle gravalvorlige problemer i det danske samfund, hvor der sker de her voldelige sammenstød, som er så udanske, noget, der er så udansk, som vi næsten kan forestille sig, at man bruger demonstrationsretten til at lade det gå over i voldelige optøjer?

Det har vi ikke set før på dansk territorium, det er inden for de seneste år, vi ser den slags ting, og derfor mener jeg, at statsministeren burde knytte nogle bemærkninger til det og sige: Er det virkelig en udvikling, vi ønsker, eller vil vi gøre noget, vil vi ændre politikken her i landet, sådan at vi ændrer kursen på landets udvikling ved eksempelvis at tage færre asylsøgere ind fra de områder, hvorfra de her kommer, ved eksempelvis at hjemsende de asylsøgere, som helt tydeligt laver ballade?

Vil statsministeren f.eks. tage initiativ til, at asylsøgere, der ikke har dansk statsborgerskab, hjemsendes efter at have deltaget i den slags optøjer? Er det noget, der indgår i regeringens overvejelser; eller hvad har regeringen tænkt sig? Vil man bare lade stå til og vente på, at næste store konflikt opstår, hvor der måske er nogen, der bliver dræbt?

Så kan man sige, at politiet også gjorde en god indsats her, man sørgede for, at det forløb nogenlunde stille og fredeligt, men hvis nu der

sker drab, hvis nu der igen sker voldelige overfald, hvad vil regeringens reaktion så være?

Jeg synes, man lader stå til, og der bør statsministeren som hovedansvarlig for regeringen have et initiativ.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 78

2) Til statsministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (DF):

»Hvor meget stiger huslejen hos typiske danske familier som følge af befolkningens nej til euroen?«

Skriftlig begrundelse

Statsministeren hævdede i april, at huslejen vil stige hos mange danske familier, hvis danskerne stemte nej til euroen. Danskerne stemte som bekendt et klart nej, og siden er den langfristede rente rent faktisk faldet – også i forhold til den langfristede i Tyskland. Rentespændet er derved indsnævret.

Selv om renten imidlertid var steget, påvirker det selvfølgelig ikke huslejen hos typiske danskere, idet 19 ud af 20 danskere har optaget deres boliglån som traditionelle fastforrentede lån.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Statsministeren hævdede i april, ganske kort tid efter at folkeafstemningen om euroen var udskrevet til den 28. september, at huslejen ville stige hos mange danske familier, hvis danskerne stemte nej til euroen.

Nu stemte vi jo rent faktisk nej den 28. september, der var et flertal, der stemte nej den 28. september, og gudskelov for det, og siden er den langfristede rente rent faktisk faldet også i forhold til den langfristede i Tyskland, og rentespændet er derved indsnævret.

Derfor synes jeg, det er naturligt at stille statsministeren det spørgsmål, hvordan han nåede frem til tilbage i april, at med et nej ville huslejerne, terminsydelserne for ganske almindelige familier her i Danmark stige.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Det er jo velkendt stof. Det er sådan, at de fleste, der har med den slags vurderinger at gøre, er enige i, at renten i Danmark vil være højere

udenfor end indenfor, og det vil naturligvis også påvirke huslejerne.

Hr. Kristian Thulesen Dahl kan i øvrigt finde dokumentationen i besvarelserne af spørgsmål S 2824, S 2894, S 2895, S 2898, S 2899, S 2900 og S 2902 samt i spørgsmålene 156, 199 og 204 til lovforslag nr. L 288 om dansk deltagelse i euroen.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Statsministeren svarer ikke på mit spørgsmål.

Altså jeg ved udmærket godt, at der ligger et hav af spørgsmål fra perioden fra folkeafstemningen blev udskrevet og så til den 28. september, da vi stemte, og fra dengang, vi behandlede lovforslaget herinde i Folketinget. Det er ikke det, jeg spørger statsministeren om.

Jeg spørger: Hvad er der sket siden den 28. september i forhold til det, statsministeren sagde ville ske efter et nej den 28. september? Det må da være muligt for statsministeren at forholde sig til sine egne udtalelser; det er da det mindste, man kan kræve.

Jeg vil så spørge: Vil statsministeren drage i tvivl, at han selv hævdede tilbage i april, at hvis vi stemte nej, så ville terminsydelserne stige drastisk? Vil statsministeren nu hævde, at det har han aldrig sagt? Er det det, vi skal tage som udgangspunkt?

Hvis man siger, at huslejerne stiger som følge af et nej, så må man vel her bagefter, hvor det blev et nej, kunne påvise, hvor huslejerne er steget. Sagen er jo, at for 94 pct. af boligejerne betyder det ikke det store overhovedet, fordi de har fastforrentede lån, men for dem, der går ud og nyoptager, er det vel interessant at vide, at rentespændet mellem Danmark og Tyskland er indsnævret efter nej den 28. september, og det peger vel i den stik modsatte retning af det, statsministeren hævdede ville ske.

Derfor er det da naturligt at spørge statsministeren: Hvad er så det, der nu gør, at statsministeren må erkende, at han har taget fejl tilbage i april måned?

Så kan man komme med en masse teoretiske udredninger, det kan man forsøge på, men lad os nu holde os til det helt konkrete, nemlig hvad der rent faktisk er sket siden den 28. september.

Frank Dahlgaard (UP):

Jamen jeg undrer mig også og synes, det er et godt spørgsmål. For statsministeren sagde jo rent faktisk fra Folketingets talerstol i april må-

ned, at blev det et nej til euroen, så ville huslejen for den typiske lønmodtagerfamilie stige med omkring 200-400 kr. om måneden. Jeg tror, det var sådan, det var.

Så har vi spurgt til det siden, og det er jo rigtigt, som statsministeren henviser til, at der er disse mange spørgsmål og svar. Statsministeren henviste bl.a. til spørgsmål 156 til euroforslaget og svaret på det, og der er jo i det svar foretaget konkrete beregninger på huslejestigningen, som ikke er en huslejestigning, men et fald på 800 kr. om måneden. Det er i tilfælde af, at renten var steget, for stiger renten, så falder ejendomspriserne, så falder ejendomsskatterne, og så bliver det billigere at bo.

Nu er renten faldet, og jeg synes da, at statsministeren ligesom skylder en forklaring på den påstand, der kom i april, og som blev fastholdt helt frem til afstemningsdagen.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg kan sige til de to spørgere, at det jo er en kendsgerning, at renten udenfor er højere end renten indenfor. Hvordan den udvikler sig set i et 14-dages-perspektiv er interessant, men det er jo ikke afgørende.

Det, jeg hele tiden har fastholdt, er, at Danmark betaler en rentemarginal udenfor, og det vil Danmark komme til at gøre også i de kommende år – det er jeg slet ikke i tvivl om – og det påvirker naturligvis forskellen, også i huslejen for de husejere, der skal optage nye lån, for renteskiftelån og for lån med variabel rente. Det kan man ikke tale sig bort fra. Det er en kendsgerning.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen statsministeren burde da være glad. Alt så jeg fornemmer næsten en ærgerlig statsminister: Pokkers også, huslejen steg ikke rigtig, som man havde forudset; det var da trist, at befolkningen ikke blev straffet for sit nej.

Hvad er det da for noget? Sagen er, at statsministeren jo burde stå her i dag i Folketinget og være jublende lykkelig over, at rentespændet, imod hvad statsministeren hævdede tilbage i april, faktisk er indsnævret i forhold til Tyskland efter nej. Det burde da være en glædestrålende regering, vi så på taburetterne her i dag, som kunne konstatere det, frem for at man står med bedrøvet mine og erkender, at ja, det er måske ikke sket sådan, men det vil da ske, og renten er da højere udenfor end indenfor, som statsministeren hævder.

Men det var ikke det, statsministeren forholdt sig til tilbage i april. Her sagde statsministeren, at huslejen ville stige for mange danske familier. Statsministeren forholdt sig ikke til, om man ville have en uændret situation efter nej, og at det ikke ville være godt ifølge statsministeren. Statsministeren forholdt sig til, at huslejen ville stige, og vi kan i dag konstatere, at der ikke er kommet ét eksempel på det, som statsministeren hævdede tilbage i april.

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg forstår heller ikke, at statsministeren fastholder sin påstand om, at huslejerne vil stige. Renten er jo faldet, den langfristede obligationsrente er faldet efter det danske nej til euroen.

Og selv om det var sådan, at renten var steget, så fremgår det af svaret på et af de spørgsmål, som statsministeren selv henviser til nu, at 19 ud af 20 danskere har optaget fast forrentede lån. Så selv om renten var steget, var der ikke sket noget som helst med terminsydelsen. Derfor må statsministeren medgive, at den påstand var usand. Det var ikke rigtigt, at huslejen ville stige.

Nu viser det sig, at renten er faldet; vil statsministeren så medgive, at det betyder, at de, der nu optager lån – nye husejere – får en lavere husleje end før?

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, jeg kan konstatere, at statsministeren på de spørgsmål om huslejen, der er stillet af henholdsvis hr. Kristian Thulesen Dahl og hr. Frank Dahlgaard, ikke har kunnet dokumentere, at huslejen på nogen måde er steget for borgerne, siden det blev et nej til euroen den 28. september. På den baggrund er der vel grund til, at statsministeren beklager over for den danske befolkning og siger undskyld, det var altså noget, der var forkert, det var ikke noget, der passede, og det, der blev sagt, var ikke rigtigt.

Derfor vil jeg godt spørge statsministeren: Vil statsministeren beklage, at der er udstedt trusler over for den danske befolkning for at få et ja igennem? Vil statsministeren det?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg må sige, at det står jo ikke anderledes til, end at renten er højere udenfor end indenfor. Jeg kan mærke, at det ligesom kniber med at komme over folkeafstemningen, men vi er ude af folkeafstemningen nu.

Hvis der var nogen, der skulle beklage, så var det dem, der fremførte trusselspillet om, at velfærden ville blive udhulet og undergravet, hvis vi sagde ja. Jeg føler ikke nogen grund til at beklage. Alt det, der er blevet sagt, er fremlagt ordentligt og dokumenteret. Renten er højere udenfor end indenfor.

I øvrigt er det jo dybt useriøst at stille sig op her i Folketingssalen og kræve, at huslejerne skal ændre sig 14 dage efter folkeafstemningen. Det tjener jo ikke noget seriøst formål, ikke andet end ét eneste: Det er bestandig mistænkeliggørelse, usikkerhedsgørelse, og det kan man have en bestemt politik med, men det er jo ikke noget, der tjener noget formål.

Sandheden er den, at Danmark ikke er så stærkt beskyttet udenfor som indenfor, og det betyder, at vores økonomi er mere sårbar udenfor end indenfor.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vil statsministeren dermed hævde, at huslejerne vil stige, og at det bare er et spørgsmål om, at vi lige skal vente 14 dage mere eller en måned eller et halvt år, og så vil de stige?

Det var jo det, statsministeren forholdt sig til i april 2000. Det var jo ikke et spørgsmål om situationen indenfor eller udenfor. Det var et spørgsmål om, at hvis vi stemte nej og dermed bevarede vores forbehold over for euroen, beholdt vores krone, så ville huslejerne stige for danske familier. Det var det, statsministeren gik ud med helt tilbage i april måned.

Så må det da være naturligt at få et andet svar end bare standardsvaret: Renten udenfor er højere end indenfor. Det er jo en status quo-situation, statsministeren henviser til, men det var jo ikke en status quo-situation, statsministeren talte om i april, og det er derfor, jeg bliver nødt til at spørge statsministeren, om han mener sig fejl citeret, om det, der kommer frem her under spørgetiden i dag, ikke er en korrekt beskrivelse af det, statsministeren hævdede i april. For det er altså det, der står i de papirer, jeg har foran mig, hvor statsministeren klokkeklart er citeret for det her. Men nu tyder det på, at statsministeren forsøger at løbe fra de udtalelser, som statsministeren kom med tilbage i april.

Formanden:

Ønsker statsministeren ordet? (Ophold). Spørgsmålet er sluttet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 79

3) Til statsministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (DF):

»Er regeringen fortsat af den opfattelse, at dansk økonomi og erhvervsliv er havnet i en meget alvorlig situation efter befolkningens nej til euroen?«

Skriftlig begrundelse

Regeringens tunge økonomiske ministre indkaldte den 21. september 2000 til et pressemøde i Økonomiministeriet, hvor man udleverede et notat, som viste alvorlige følger for dansk økonomi og beskæftigelse af et nej til euroen. Befolkningen stemte imidlertid nej, og siden er renten faldet, aktiekurserne er steget og kronen styrket i kurs.

Det tyder klart på, at der er optimisme i dansk erhvervsliv og i finansverdenen, og at også udlandets tillid til den danske krone-økonomi er stor og helt usvækket.

På denne baggrund kunne det være interessant at høre, om regeringen fastholder sine dystre forudsigelser omkring dansk økonomi og beskæftigelse.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der var jo ikke grænser for, hvad regeringen kom frem med i perioden frem til den 28. september 2000 for at få danskerne til at stemme ja til euroen. På et tidspunkt, nemlig den 21. september 2000 – nu er vi ret tæt på afstemningsdagen – blev der indkaldt til et pressemøde i Økonomiministeriet, hvor der blev udleveret et notat, som viste de alvorlige følger for dansk økonomi og beskæftigelse, hvis der blev stemt nej.

Nu stemte befolkningen altså nej, og det har indtil nu bl.a. haft de konsekvenser, vi talte om under det foregående spørgsmål. Det ser forholdsvis godt ud. Der er optimisme i dansk erhvervsliv; udlandets tillid til den danske krone-økonomi ser ud til at være usvækket og ret stor.

Derfor er der jo behov for nu at spørge statsministeren, om man stadig væk er af den opfattelse, at nej et den 28. september 2000 har de konsekvenser, som man kom med den 21. september i sin redegørelse.

Jeg tænker bl.a. på, at 20.000 job ville gå tabt. Siden har statsministeren nu efter afstemningen sagt, at regeringen vil skabe 100.000 nye job over den næste 10 år. Før afstemningen fik vi at vide, at finansloven byggede på et ja. Efter afstemningen har vi fået at vide, at der såmænd ikke skal ske ændringer af finansloven på baggrund af nej.

Derfor savner vi altså nogle klarere vurderinger af, hvilke konsekvenser nej har i forhold til regeringens egen troværdighed, i forhold til det, som regeringen sagde før afstemningen vil blive resultatet af et nej.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg kan sige, at økonomiministerens og finansministerens redegørelse før folkeafstemningen naturligvis fortsat er korrekt. Det er meget omhyggeligt dokumenteret. Det er den langsigtede udvikling, man især har hæftet sig ved, hvor man klart viser, at vi over de næste 8-10 år går glip af en økonomisk gevinst ved at sige nej, og der er ingen grund til at sætte spørgsmålstegn ved det. Der foreligger ikke for mig oplysninger, der peger i anden retning.

Det er naturligvis på samme måde som før. Det kniber altså så umådeligt for Dansk Folkeparti at få noget seriøst bragt op her i salen. Man prøver at mistænkeliggøre noget udmærket dokumentarisk materiale, regeringen har fremlagt, og så prøver man at hægte det op på, at verden skal se anderledes ud dagen efter folkeafstemningen. Det er naturligvis dybt, dybt useriøst.

Næh, jeg må bare konstatere, at materialet, som regeringen har fremlagt, holder, og vi har ikke noget grundlag for at tro, at det ikke også skulle være tilfældet i de kommende år.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, men igen her burde der jo stå en glædestrålende statsminister her i Folketinget og sige: Jubi, vi tog fejl. Hvor er det dejligt, at det, der er sket siden den 28. september 2000 indtil nu, ikke er det, regeringen forudsagde. Der har ikke – i hvert fald ikke indtil nu – været tegn på usvækket tillid til dansk økonomi. Der har ikke indtil nu været noget tegn på, at udlandets interesse i at investere i Danmark er blevet svækket. Der er ikke noget, der tyder på, at virksomhederne flygter i ét væk til udlandet osv., osv.

Tværtimod har vi oplevet det, at statsministeren har stået på Folketingets talerstol og i sin

åbningstale sagt, at regeringen regner med over de næste 10 år at skabe 100.000 nye job.

Jamen altså det var da sådan en måde, statsministeren burde tackle det her på, frem for at være ked af det og næsten virke, som om det er en ærgerlig situation, at regeringen endnu ikke har fået ret, endnu ikke har fået nogle nøgletal, der kan påvise det, som regeringen gav udtryk for før folkeafstemningen. Derfor skal jeg såmænd blot forsøge at få statsministeren til at bekræfte én ting: at der i hvert fald ikke i perioden fra den 28. september 2000 og indtil nu har været noget tegn på, at regeringen får ret i sin prognose.

Så har statsministeren selvfølgelig ret i, og det vil jeg gerne medgive, at der ikke er nogen af os, der ved, hvad der sker om 3, 5 eller 10 år. Sådan er det, og det må vi jo komme tilbage til og så også i det lys vurdere regeringens troværdighed.

Men i forhold til dagen i dag og det, der er sket indtil nu, kan vi så ikke få statsministeren til at bekræfte, at dér har regeringen gudskelov da ikke haft ret i sine antagelser og vurderinger? Jeg havde nært sagt: Tværtimod.

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, nu skal jeg ikke genoptage valgkampen. Resultatet den 28. september tyder jo på, at ganske mange vælgere ikke er faldet for den argumentation, som regeringen brugte, med trusler om økonomiske konsekvenser efter et nej.

Jeg vil bare spørge statsministeren, om det ikke er korrekt – det taler jo i og for sig selv – at regeringen ikke har tænkt sig i de finanslovforhandlinger, der nu for alvor er ved at starte op, at præsentere danskerne for nogen regning for deres stemmeafgivning den 28. september. Der ligger ingen konkrete planer fra regeringen om, at der skal gennemføres nedskæringer, besparelser eller stramninger som følge af det folkeafstemningsresultat, vi fik den 28. september.

Jeg synes, at statsministeren bare kan bekræfte, at det er sådan, og det taler jo for sig selv.

Peter Skaarup (DF):

Jeg tror, der er mange, der husker, som jeg gøre det, den søndag 4 dage før folkeafstemningen, hvor jupartierne ledere med alvorstung mine hu hej vilde dyr kom ind til et pressemøde på Christiansborg og fortalte, at der var brug for et økonomisk indgreb efter den 28. september, hvis det blev et nej, og at regeringen nu havde

nedsat en, jeg ved ikke, om man kan kalde det en task force med meget vigtige ministre, der skulle stå for udførelsen af det indgreb, der skulle komme efter den 28. september.

Jeg kunne godt tænke mig at få statsministerens svar på, om der kommer et økonomisk indgreb, om man har nogen planer om et økonomisk indgreb som følge af det nej, og hvordan det egentlig er gået med den task force, der blev nedsat. Hvor mange møder har man holdt, hvor ofte har man fundet det vigtigt at samles, og hvad har der været drøftet af emner?

Mig bekendt har der ikke været optræk til noget økonomisk indgreb, og der er ikke noget i økonomien, hverken før afstemningen eller efter afstemningen, der fordrer, at det skulle være nødvendigt at lave et økonomisk indgreb.

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg forstår godt, at statsministeren vil se fremad. Det skal en statsminister jo også, for det er ubehageligt at se tilbage, men jeg synes, det er urimeligt at sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at det er usagligt.

Hvis det virkelig var korrekt – og det er mit spørgsmål – at dansk erhvervsliv og økonomi var sat i en ganske alvorlig situation i tilfælde af et nej, så ville finansmarkederne vel reagere øjeblikkeligt, når det blev et nej, og det blev det, for finansmarkederne og aktiemarkederne tager vel glæder og sorger på forskud?

Og ifølge statsministeren og hans regering ville det jo være en stor sorg og en alvorlig og forværret situation for dansk økonomi i tilfælde af et nej. Men alligevel stiger aktiekurserne. Er det ikke udtryk for, at finansmarkedet, udlandet, den store verden ikke tror på den påstand om, at et nej til euroen har gjort situationen værre for Danmark?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

For det første vil jeg sige, at der er en tendens til at fordreje udtalelser, som især gør sig gældende i Dansk Folkeparti, desværre. Men det tjener måske også et andet formål, som jeg ikke skal komme ind på lige nu.

Hr. Thulesen Dahl fordrejer som sædvanlig udtalelser, sætter dem ind i anden ramme alt efter hans formål. Regeringen har ikke udtalt sig om, hvad der skal ske de første 14 dage. Regeringen har ikke sagt, at der kommer en katastrofe de første 14 dage. Det kan overhovedet ikke dokumenteres, ikke engang med held fordrejes i den retning. Regeringen har sagt: Der er en for-

skel. Et nej koster – det har vi lagt dokumentation frem om – og det skal vi selvfølgelig også forberede os på at løfte og håndtere.

Hr. Keld Albrechtsen er derfor også forkert på den. Regeringen har ikke sagt, at den under alle omstændigheder vil gribe ind her og nu. Regeringen har sagt, at den er parat til at forsvare kronen, den vil forsvare kronen med alle de økonomisk politiske midler, som en regering nu har til sin rådighed, ligesom Nationalbanken klart har erklæret det samme, og det står vi naturligtvis ved.

Derfor må hr. Keld Albrechtsen ikke tage fejl. Finanslovforhandlingerne er en side af sagen, og at de føres ordentligt og seriøst, men parathed til at gribe ind for at forsvare kronen er en anden side af sagen, som regeringen altid vil være parat til. Og er der brug for stramninger, er der brug for indgreb, så vil regeringen øjeblikkeligt tage initiativ hertil.

Hr. Peter Skaarup fordrejer også tingene. Regeringen har ikke talt om, at den vil gribe ind i morgen. Regeringen har en embedsmandsgruppe og en ministergruppe, der holder nøje øje med udviklingen.

Til hr. Frank Dahlgaard: Jeg har allerede i de svar, jeg har givet til de tre andre indlæg, også givet hr. Frank Dahlgaard et svar.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Når statsministeren mener, at jeg fordrejer udtalelserne, så er det jo så heldigt, at statsministeren er til stede og kan tage ordet og fortælle præcis, hvad statsministeren sagde, og hvad statsministeren og hans regering har lagt frem af dokumentation for det ene og det andet.

Og nu bliver det til et spørgsmål om, hvornår et indgreb så kommer, hvornår man i givet fald skal stramme skruen osv. osv. Det synes jeg da er interessant. Hvornår er det så?

Der var et spørgsmål, om man forbereder et økonomisk indgreb. Det, vi bare har set indtil nu, og det er sådan set det, jeg stillede statsministeren et meget konkret spørgsmål om, er, om statsministeren bare kan nævne et eneste eksempel på noget, der har talt i regeringens retning efter afstemningen. Er der en indikator på, at regeringen har ret? Er det sådan, som hr. Frank Dahlgaard også har været inde på, at til liden til dansk erhvervslivs indtjeningssevne er svækket som følge af nej? Det er jo rigtigt, at det kan man jo aflæse ret hurtigt i aktiekurserne, fordi man tager både glæder og sorger på forskud i denne verden.

Kan statsministeren se et tegn på, at den er rygende gal, at der er et eller andet, der peger i regeringens retning? Eller skulle vi ikke bare være enige om, at det, statsministeren og hans regering gjorde op til den 28. september, var at forsøge at skræmme danskerne til at stemme ja til euroen, hvad de gudskelov ikke faldt for?

Peter Skaarup (DF):

Statsministeren siger, at jeg og Dansk Folkeparti fordrejer kendsgerningerne. Jeg må indrømme, jeg ikke selv var til stede ved det pressemøde, men jeg sad foran tv-skærmen og så udmærket, hvad det var, som statsministeren og også andre ministre og jupartierne ledere sagde. Jeg kunne ikke se, at det var en parodi på statsministeren fra Ulf Pilgaards side, det må jeg indrømme. Det var statsministeren, der sagde, at der blev nedsat en gruppe, der skal tage sig af det her med et økonomisk indgreb efter den 28. september, hvis det blev et nej.

Det var det, der blev sagt, kort fortalt, og det var ikke andre end statsministeren, der sagde det. Derfor er det naturlige spørgsmål fra både hr. Keld Albrechtsen, hr. Kristian Thulesen Dahl, hr. Frank Dahlgaard og mig: Kommer der så et økonomisk indgreb? Og i givet fald: Hvornår kommer der sådan et økonomisk indgreb?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg kan sige ganske kort, som det også er blevet sagt mange gange før: Ja, der er nedsat en arbejdsgruppe bestående af et antal ministre, som det er velkendt for spørgerne. Det er vores simple pligt at følge udviklingen meget, meget nøje, og ja, vi er klar til at forsvare dansk økonomi, det danske velfærdssamfund og dermed den danske krone, når der er behov derfor.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen det er jeg glad for. Jeg er glad for, at regeringen vil forsvare velfærdssamfundet og den danske krone. Det, der er spørgsmålet, var sådan set et lidt andet, i hvert fald det, jeg stillede. Det var, om statsministeren kan nævne et eneste konkret eksempel på noget i den danske økonomi, aktiekursudviklingen, erhvervslivets lyst til at investere eller andet, der peger i retning af den argumentation, vi hørte fra regeringens side før den 28. september. Er der bare ét sted?

For hvis det er sådan, at det bare er, fordi vi ikke har set det i fuldt flor endnu, og at det bare er et spørgsmål om at vente, og at det såmænd nok kommer, som statsministeren ligesom læg-

ger op til, så må der jo stadig væk være nogle indikatorer på, at statsministeren har ret i sine forudsigelser. Vi håber da meget, at statsministeren får uret, og vi tror det også, og vi kan konstatere på alle væsentlige områder, at statsministeren indtil nu i hvert fald ikke har haft ret, og det er vi da glade for.

Men kan statsministeren ikke også selv erkende, at der ikke er et eneste konkret sted at pege på, der skulle vise i statsministerens retning?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 80

4) Til økonomiministeren af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Hvordan vil ministeren forklare, at danske aktier er steget kraftigt i kurs siden den 28. september, hvor befolkningen sagde nej til euroen?«

Skriftlig begrundelse

Regeringen har i de seneste par måneder fortalt offentligheden, at dansk erhvervsliv bringes i en alvorlig situation, hvis befolkningen siger nej til euroen. I så fald forringes nemlig danske virksomheders konkurrenceevne i forhold til virksomheder i euroområdet – har regeringen påpeget – bl.a. i Økonomiministeriets 557 sider tykke rapport »Danmark og euroen« fra april 2000.

Kendsgerningen er imidlertid, at de danske aktiekurser er steget konstant i ugen efter folkeafstemningen den 28. september 2000. Det såkaldte KFX-indeks steg således fra indeks 330 torsdag den 28. september 2000 til indeks 353 torsdag den 5. oktober – en stigning i aktiekurserne på 7 procent på kun en uge. Dagbladet Børsen skrev onsdag den 4. oktober (side 28), at »udlandet er vilde med danske aktier«, og avisen oplyser, at det kun er det kinesiske Shanghai-indeks, som er steget mere i år end de danske aktier. Aktiekurserne i Danmark steg nemlig gennem august og september, hvor meningsmålinger viste, at et nej til euroen absolut var et realistisk udfald af folkeafstemningen den 28. september 2000.

Disse kursstigninger på aktier forekommer uforståelige, hvis regeringen har ret i sin påstand om, at dansk erhvervsliv bringes i en alvorlig situation i tilfælde af et euro-nej. Såfremt

det imidlertid ikke er regeringen, som har ret, men derimod de økonomiske vismænd (som i deres rapport i maj fastslog, at det rent økonomisk er temmeligt ligegyldigt, om Danmark er med i euroen eller ej) er aktiekursernes himmelflugt ikke spor mystiske. Så skyldes det ganske enkelt, at udsigterne for dansk erhvervsliv tegner lyst, og at der er udsigt til, at danske virksomheder også fremover vil producere og eksportere på livet løs – og tjene en masse penge.

Frank Dahlgaard (UP):

Udgangspunktet for dette spørgsmål er jo, at regeringen fremmanede et ganske dystert og alvorligt billede af situationen for Danmark i tilfælde af et nej til euroen.

Nu har vi fået et nej til euroen og dermed et ja til den gode danske krone. Og hvad sker der så på aktiemarkedet? Aktiekurserne stiger til rekordniveau. Det kræver da en forklaring. Når aktiekurserne stiger, er det jo udtryk for optimisme, og det er udtryk for, at det ser lyst ud for fremtiden i dansk erhvervsliv, ellers ville det jo ikke ske. Hvordan kan økonomiministeren forklare den reaktion på et nej til euroen?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg er lidt forundret over spørgsmålet, for så vidt jeg ved, har jeg ikke udtalt mig om aktiekurserne på noget tidspunkt i de 7 måneder frem til folkeafstemningen bortset fra i svar på spørgsmål fra hr. Frank Dahlgaard.

Men umiddelbart før afstemningen den 28. september 2000 lå det danske KFX-indeks på 334,5. I går startede dagen på Københavns Fondsbørs med en kurs på 342,91. Det svarer til en samlet stigning på 2½ pct.

Og så spørger hr. Frank Dahlgaard: Hvordan kan det være? Hvad er forklaringen på det? Ja, en kraftig medvirken til det er fusionen mellem Den Danske Bank og RealDanmark. Den fusion førte til en stigning i kurserne på Den Danske Banks aktier og på RealDanmarks aktier. Jeg kan bare for at nævne et tal sige, at RealDanmarks aktier steg ca. 69 pct.

Frank Dahlgaard (UP):

Det skal nok være rigtigt, at ministeren ikke har udtalt sig om aktiekurserne, men aktiekurserne afspejler jo optimismen eller pessimismen i dansk erhvervsliv. Ser det mørkt ud i fremtiden, så falder aktiekurserne, ser det lyst ud, så stiger de.

Og en reaktion på det danske nej, det glædelige danske nej, til euroen var en stigning i aktiekurserne. Jeg påstår ikke, at det var på grund af nej, men det skete altså på trods af det, eller måske som vismændene siger, fordi det stort set er ligegyldigt økonomisk, om vi er udenfor eller indenfor. Det er andre ting, der tæller.

Vil ministeren medgive mig, at denne fusion mellem Den Danske Bank og RealDanmark kun er en lille del af forklaringen, og at der var mange andre virksomheders aktiekurser, der rent faktisk steg, og i den første uge efter nej, var stigningen på helt op til 7 pct.? Så har det sat sig lidt bagefter.

Men hvis der er en ny situation, og det var der jo med et nej, så er det afklaret. Så skulle man da tro, at hvis det var så mørkt, som regeringen siger, at så ville aktiekurserne ikke stige, men falde. Men de er steget. Er det ikke finansmarkedets underkendelse af regeringens skræmmebillede af dansk situation efter et nej?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg har jo tidligere svaret hr. Frank Dahlgaard også skriftligt, at det er useriøst, især af en nationaløkonom, at træffe nogen som helst konklusioner på få dages aktiekursskift.

Der er ikke nogen fra regeringens side, der har sagt eller gjort sig forestillinger om, at aktiekurserne skulle falde ved et nej. Det har intet som helst med det at gøre. Aktiekurserne udtrykker en forventning hos investorerne til en indtjening, og der kan ofte være en særlig forklaring på, hvorfor der sker et særligt ryk på få dage eller få uger.

Jeg nævner en konkret, og jeg kan oplyse til hr. Frank Dahlgaard, at ca. halvdelen af den stigning, som hr. Frank Dahlgaard nævner, kom af fusionen. Det er det spørgsmål, der er stillet mig, og det har jeg svaret på.

Frank Dahlgaard (UP):

Jo tak. Det vil sige, at der var en anden halvdel, der kom fra almindelig optimisme og tro på god indtjening i fremtiden, og det afspejler sig så i aktiekurserne, der altså steg.

Er ministeren bekendt med, at dagbladet Børsen den 4. oktober 2000, altså nogle få dage efter afstemningen, skrev om, at udlandet er vilde med danske aktier og køber op? Og når ministeren siger, at nå ja, hvad der sker lige nu på kort sigt, spiller ingen rolle, så er mit spørgsmål: Jamen er de dumme i finansverdenen? Er det slet ikke gået op for dem, hvor alvorlig situationen

er? Er de udenlandske investorer dumme? Er de ikke godt orienteret om, hvor ringe det står til med dansk økonomi? Af hensyn til referatet er jeg nødt til at sige, at jeg er dybt sarkastisk, når jeg stiller disse spørgsmål.

Er der en tænkepause nu, hvor man så pludselig finder ud af: Du godeste, det ser slemt ud, og så styrtdykker kurserne? For kurserne er jo et udtryk for forventningerne til fremtiden.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Ja, det er udtryk for en forventning til virksomhedernes indtjening. Hr. Frank Dahlgaard nævner et par tal. Lad mig så sige, at fra dag ét, og lad os så sige, at det var den 28. september 2000 eller dagen før, og så til den dag, hr. Frank Dahlgaard måler, er der sket en stigning på 7 procentpoint. Det har jeg ingen grund til at betvivle. Jeg har ikke spurgt, men det er formentlig rigtigt. Halvdelen af den stigning kommer fra en fusion.

Fra dag 2, altså fra den 28., og til i går, er den samlede stigning 2,5 pct. og ikke 7 pct. Det vil sige, at aktiekurserne altså bevæger sig op og ned, og det sker jo hele tiden. Jeg tror da, at aktiekurserne følger de almindelige forventninger til virksomhedernes indtjening. Virksomhederne i Danmark holder jo ikke op med at tjene penge, fordi der er stemt nej den 28. september.

Det er der jo ikke nogen, der har udtalt på noget tidspunkt. Det ville være befriende rart, hvis jeg kunne nøjes med at blive konfronteret med, hvad jeg notorisk har sagt, i stedet for at skulle stå til regnskab for noget, som jeg ikke på noget tidspunkt har sagt.

Frank Dahlgaard (UP):

Jo, men økonomiministeren er jo i en slags løbende dialog med finansmarkedet, og finansmarkedet har altså sendt aktiekurserne op.

Jeg tror, ligesom jeg kunne forstå på ministerens svar, at aktiekurserne havde udviklet sig, præcis ligesom de havde gjort, hvis der ikke havde været nogen folkeafstemning. Med andre ord, at for dansk erhvervsliv og økonomi er det ligegyldigt, om vi har kroner eller euro, præcis som de økonomiske vismænd har sagt det til os allerede i maj måned.

Det er andre forhold, der spiller ind, og havde aktiekurserne bare ligget uændrede, havde jeg altså også tilladt mig at stille dette meget seriøse og relevante spørgsmål: Hvorfor påvirkes aktiemarkedet ikke af et dansk nej, hvis regering

gen virkelig har ret, og det er en meget alvorlig situation, dansk økonomi er havnet i?

Keld Albrechtsen (EL):

Nu har ministeren redegjort for nogle ganske små udsving, og jeg er selvfølgelig enig med ministeren i, at der kan være den ene og den anden forklaring på, at aktiekursen svinger lidt fra den ene dag til den anden, men er det korte af det lange ikke, at det, vi har oplevet, er, at forventningerne til dansk økonomi i finansmarkedet har været uændrede fra perioden før den 28. september til perioden efter den 28. september?

Sagt på en anden måde: Der er ikke sket nogen ændring i forventningerne i markedet til dansk økonomi som følge af, at danskerne stemte nej den 28. september. Er det ikke på bundlinjen det, som vi i dag kan konstatere?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Det er jo et meget, meget bredt formuleret spørgsmål, hr. Keld Albrechtsen kom med.

Jeg tror, at svarene på de to næste spørgsmål fra hr. Frank Dahlgaard vil belyse det lidt mere nuanceret end lige spørgsmålet omkring aktiekurserne, så hvis jeg må henvise til dem.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 81

5) Til økonomiministeren af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Hvordan vil ministeren forklare, at renten i Danmark er faldet – og rentespændet til Tyskland indsnævret – siden den 28. september 2000, hvor befolkningen sagde nej til euroen?«

Skriftlig begrundelse

I ugen efter den danske folkeafstemning, som gav et klart nej til euroen, steg kurserne på både realkreditobligationer og statsobligationer. Der ved faldt den rente, som har betydning for byggeri, investeringer, produktion og beskæftigelse. Denne langfristede rente faldt endog mere end i eurokernelandet Tyskland, således at rentespændet indsnævredes. Ifølge Berlingske Tidende (erhvervssektionen) den 6. oktober 2000 er rentespændet i forhold til Tyskland på 10-årig obligationer faldet fra 0,47 procentpoint den 18. september 2000 til kun 0,35 procentpoint

den 5. oktober 2000. Ifølge samme artikel er den effektive rente på danske obligationer nu lavere end den tilsvarende rente i eurolande som Belgien og Italien.

Regeringen har hele tiden hævdet, at et dansk nej til euroen ville resultere i en højere rente i et udvidet rentespænd – altså præcis det modsatte af, hvad der rent faktisk er sket.

Frank Dahlgaard (UP):

Det er jo også et seriøst og relevant spørgsmål, som bygger på den kendsgerning, at efter det danske nej falder den danske obligationsrente, obligationskurserne stiger, renten i Danmark falder mere end i Tyskland, rentespændet, forskellen mellem den danske og tyske rente, indsnævres.

Regeringen har givet udtryk for det modsatte, at der ville ske den modsatte udvikling. Det kræver da unægtelig en forklaring.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Ja, jeg hørte jo også debatten før i forbindelse med spørgsmålet til statsministeren. Jeg kunne have ønsket, at mit spørgsmål var kommet før.

Men til hr. Frank Dahlgaard: Hvis man skal se på, hvilke ændringer nej et givet fald har haft, altså effekt på renteudviklingen, så kan man jo ikke tillade sig at se på renteudviklingen fra den 27. september og så til her den 10.-11. oktober. Så skal man jo se på spændets ændring fra før folkeafstemningen blev udskrevet, fra januar-februar måned i år. Så bliver folkeafstemningen udskrevet i marts, og så ser vi nogle bevægelser op og ned, og sådan en kurve er jeg parat til at sende til hr. Frank Dahlgaard med øjeblikkeligt varsel, for den viser jo, hvad det er for nogle udsving, der sker, og jo tættere vi kommer på afstemningsdagen, jo større usikkerheder er der i markedet, i hvert fald er der større udsving på det tidspunkt, end der har været i månederne før.

Det er selvfølgelig, fordi markedet reagerer på usikkerhed, f.eks. på grund af meningsmålinger. Så hvis vi skal gå til sagens kerne, så kan jeg oplyse, at for de lange renter er rentespændet øget fra 0,3 til 0,4. Det er størrelsesordenen. Jeg tager ikke flere decimaler med. 0,3 pct. i januar/februar, 0,4 pct. nu. Rentespændet var større op til afstemningsdagen, august/september, men med meget store udsving.

Men hensyn til de korte renter, som jo også er interessante, er sagen, at rentespændet til euroområdet, til Tyskland, i januar/februar lå på

omkring 0,25 pct. og i dag ligger på omkring 0,65 pct. Det er altså mere end en fordobling af rentespændet fra før, folkeafstemningen blev udskrevet, og til efter den er blevet afholdt. Så der er sket ændringer.

Frank Dahlgaard (UP):

Nu er det så heldigt eller måske uheldigt, at jeg rent faktisk har den kurve, ministeren gerne vil sende til mig. Det er den fra Nationalbanken, der kom i går, og den har jeg her. Den viser udviklingen i det lange rentespænd, og det er jo det, det drejer sig om: de langfristede renter, dem, der har betydning for investering, byggeri og beskæftigelse.

Og det er rigtigt, at de lå nede på ca. 0,3 pct. i februar/marts måned, så steg de op til ½ pct. i maj/juni måned, og så faldt de igen af en eller anden grund, mens meningsmålingerne sagde, det kan nok blive et nej – hvad de jo ikke gjorde i det tidlige forår – ja, rentespændet til Tyskland faldt, altså forskellen, og var indsnævret til under 0,5 pct. i ugen før afstemningen.

I dag er det nede på 0,37 pct. Det er en indsnævring, og jeg vil sige til økonomiministeren: Det er jo interessant, hvordan markedet reagerer lige præcis efter afstemningen om aftenen den 28. september, bang, hvad sker der så? Så indsnævres rentespændet. Den danske rente falder, og den falder mere end den tyske.

Det må være udtryk for nogle forventninger i markedet, for noget tillid til den danske økonomi. En tillid, som er langt større, end regeringen åbenbart har til sin egen økonomi. Er det ikke rigtigt?

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil godt spørge økonomiministeren – som vel også taler på regeringens vegne, i og med at statsministeren nu ikke længere er i spørgetiden – om ikke det er korrekt, at regeringen hele vejen, specielt de sidste dage op til den 28. september, sagde, at renten ville stige, at spekulationer mod kronen ville stige, at vi ville få store økonomiske problemer, ja, at vi ville miste en masse arbejdspladser i Danmark, hvis det blev et nej. Er det ikke korrekt? Det vil jeg godt bede økonomiministeren svare på.

I den forbindelse vil jeg også godt bede økonomiministeren svare på, om økonomiministeren set i bakspejlet nu mener, at vismændene havde ret, da de sagde, at et nej henholdsvis et ja ikke ville få de store økonomiske konsekvenser hverken i den ene eller den anden retning.

Keld Albrechtsen (EL):

Det, ministeren nu i virkeligheden forsøger at fortælle os, er – som jeg hører de tal, ministeren nævner, fra før folkeafstemningen blev udskrevet og så til nu – at årsagen til, at der er et højere rentespænd i dag, end der var før folkeafstemningen blev udskrevet, altså er, at regeringen traf den beslutning at udskrive den folkeafstemning. Ellers ville der ikke have været den forskel i rentespændet.

Er det det, ministeren forsøger at fortælle os? For så belyser det jo yderligere, hvor fejlagtig en beslutning statsministeren dengang traf, men jeg kan jo ikke tro, det er det, ministeren mener.

Jeg vil bare gerne høre, om det virkelig er sådan, at ministeren tror, at selve det forhold, at folkeafstemningen blev udskrevet, er det, der kan forklare forskellene i de tal.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Det er til hr. Frank Dahlgaards spørgsmål. Jeg synes, det ville være konstruktivt, hvis debatten også her om onsdagen kunne holde sig til det faktuelle.

De tal, jeg oplyser, og som hr. Frank Dahlgaard selv bekræfter, viser, at der i forhold til først på dette år og til nu er sket en stigning i rentespændet. Det er uomtvisteligt korrekt. Og hvis de danske renter er faldet mere end de tyske renter, kunne det jo være, fordi de tyske renter – jeg har ikke tallene med, jeg stiller ikke spørgsmål, jeg ræsonnerer åbent – ikke var steget så meget som de danske, hvor det lange rentespænd var meget volatiltil i månederne op til folkeafstemningen. Så det er ikke for at polemisere eller noget som helst, jeg prøver bare at afdekke sagen.

Til hr. Peter Skaarup: Det er jo meget, meget nemt at gå tilbage til onsdagsspørgsmålene gennem foråret, hvor jeg har stået her på den samme plads og set på hr. Peter Skaarups plads og haft disput om de her spørgsmål. Det er jo meget nemt at kontrollere, hvad jeg har sagt. Og jeg har ikke udtrykt mig på den måde, som hr. Peter Skaarup lægger mig i munden, og det ved hr. Peter Skaarup ganske udmærket.

Jeg har endda fået ros fra en partifælle, der hedder hr. Kristian Thulesen Dahl, for ikke at stå og skabe store kaosagtige beskrivelser af, hvordan virkeligheden kunne se ud, hvis det blev et nej. Så det vil jeg gerne afvise at få lagt i munden. Og jeg er ikke enig i vismændenes vurdering, det har vi også talt om før.

Til hr. Keld Albrechtsen: Næh, jeg siger ikke, at forskellen i rentespændet nødvendigvis er en følge af folkeafstemningen. Jeg peger bare på, hvad der er af forandringer. Når jeg får spørgsmål her i salen, så prøver jeg at sige: Jamen der er sket nogle ændringer. Hvad baggrunden for de ændringer er, det kan man jo selvfølgelig gisne om, og det vil jeg nødig stå her og sige et eller andet meget håndfast om.

Men når jeg får spørgsmålet om ændringer fra dagen før den 28. september og til nu, så synes jeg, for at nuancere billedet, at det er reelt at svare på, hvad der er sket fra begyndelsen af året og til nu.

Frank Dahlgaard (UP):

Der er ikke noget i de oplysninger, jeg har, som skulle sige, at ministeren ikke har ret i sine tal. Det har jeg også. Og derfor er jeg glad for, at ministeren henviser til den kurvegraf, som vi begge to har, og som viser, at ministeren lige præcis ved at tage udgangspunkt i februar/marts måned tager den korte periode, hvor rentespændet har været nede i bund, dér, hvor rentespændet nu er på vej ned igen.

Går vi 1 år tilbage, så var rentespændet oppe over en halv procent, og det var det altså også i maj, juni og juli måned, og så er det faldet igen, og det er også faldet efter afstemningen. Dette er en kendsgerning.

Må jeg spørge til sidst, om ministeren vil bekræfte, at den danske obligationsrente i dag er på niveau med eurorenten i eurolandet Belgien og i eurolandet Italien. Vi er nede på eurorenteniveau i dag, sådan som Berlingske Tidende beskriver det den 6. oktober, er det ikke korrekt?

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg kan bekræfte, at økonomiministeren har været i spørgetiden mange gange og har sagt mange ting. Jeg har ikke adgang til lige nu her at kunne citere ministeren præcist, men ministeren har også deltaget i andre arrangementer end lige spørgetiden, og dér kan jeg i hvert fald tydeligt huske, at ministeren har givet indtryk af, at hvis det blev et nej, så ville der i løbet af den 29. september eller dagene efter blive et voldsomt pres på den danske krone. Det har regeringens repræsentanter sagt generelt hen ad vejen. Dér ville der komme spekulation, så ville der ske en rentestigning. Vi har diskuteret, hvor meget den ville blive, ja, nejsiden tror jeg endda, herunder mig selv, har været inde på, at det måske var rigtig nok, at der ville ske en lille

rentestigning lige til at starte med, og så ville det i øvrigt flade ud.

Nu har det så rent faktisk vist sig, at der ikke er sket nogen rentestigning. Og derfor er det, jeg spørger økonomiministeren, om økonomiministeren vil acceptere, at det faktisk var det, som vismændene stort set sagde. De sagde, at det ikke ville få de store økonomiske konsekvenser, hverken hvis det blev et ja eller det blev et nej, og derfor vil jeg til sidst spørge økonomiministeren: Vil økonomiministeren sige, at det, som vismændene sagde, var korrekt?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Til hr. Frank Dahlgaard: Jeg kender ikke eurorenten i Belgien og Italien lige nu. Men den er formentlig, som hr. Frank Dahlgaard siger, svarende til den danske. Det kan jeg ikke afvise. Men den danske rente burde jo også være mindre, eftersom de fundamentale, økonomiske nøgletal for Danmark er bedre end i både Belgien og Italien. Så det viser jo, at der er en omkostning.

Til hr. Peter Skaarup: Jeg har udtalt – og det har andre regeringsmedlemmer også og mange andre uden for regeringen – at et nej *kunne* føre til et pres på kronen. Jeg har stået her og sagt, at jeg ville forvente, at det var meget kortvarigt, og under alle omstændigheder ville vi håndtere det.

Nationalbanken håndterede det jo: foregreb situationen, hævdede ekstraordinært renten, forklarede i en pressemeddelelse, at det var for at forebygge usikkerhed, og hævdede renten med en halv procent fredag den 29. september kl. 9 om morgenen.

Regeringen har tilkendegivet meget klart, støttet af mange partier her i Folketinget, herunder Dansk Folkeparti, hvilket jeg gerne kvitterer for, at Folketinget, regeringen står vagt om fastkurspolitikken. Og vi er om nødvendigt enige om at bruge alle de instrumenter, der er til rådighed: renten, brug af valutareserven for at støtte kronen og finanspolitiske stramninger, hvis og når det bliver nødvendigt. Og det står fast.

Jeg kan lige minde hr. Peter Skaarup om, at vismændene jo har lavet nogle beregninger på, hvad en forskel på et ja og nej kunne være. Og den beregningsmodel, de har lavet, er på ½ pct. De har altså vurderet og lavet en modelberegning på en forskel på ½ pct. – hvad ville det give?

Det er nøjagtigt det samme, regeringen har gjort, når vi har vurderet konsekvenser af et ja og et nej. Vi har brugt den samme renteforskel.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 82

6) Til økonomiministeren af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Hvordan vil ministeren forklare, at kronekursen er styrket siden den 28. september 2000, hvor et klart flertal af den danske befolkning sagde nej til euroen?«

Skriftlig begrundelse

Regeringen har hele tiden hævdet, at et nej til euroen var en alvorlig situation for dansk økonomi og for den danske krone. Imidlertid er kronekursen blevet mærkbart styrket, lige siden folket den 28. september 2000 sagde ja til at fastholde kronen – og nej til euroen. Nationalbankens lille renteforhøjelse på ½ procent på helt kortfristede penge har selvsagt medvirket til at styrke kronen, men det er helt åbenlyst, at udlandets tillid til dansk økonomi og til den danske krone er stor.

Nejet til euroen resulterede således ikke i nogen valutakrise omkring kronen, mens euroen fortsat har problemer med at holde sin kurs oppe.

Frank Dahlgaard (UP):

Det hører næsten sammen med de to andre spørgsmål eller er i forlængelse af dem.

Efter afstemningen steg aktiekurserne, efter afstemningen steg obligationskurserne, renten faldt, og efter afstemningen blev den danske krone styrket. Det synes jeg egentlig også kræver en forklaring, og det er vel ikke bare det, at Nationalbanken hævdede sin rente med en lille halv procent.

Den danske kronekurs ligger i dag klart på den stærke side af centralkursen i forhold til euroen. Vil ministeren ikke bekræfte det?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Udviklingen på de finansielle markeder umiddelbart før og efter afstemningen, som vi nu har drøftet her under en række spørgsmål, skal jo selvfølgelig ses i lyset af, hvad resultatet af af-

stemningen blev, nemlig et nej. Og det er jo også velkendt for alle folketingsmedlemmerne, også for de tilstedeværende her, at nej var ventet af markedet. Man inkorporerede en forventning om et nej.

Det, markederne jo reagerer på, er usikkerhed eller i særdeleshed uventede begivenheder, og derfor kan man sige, at der allerede var indoptaget en forventning. Det, der er interessant omkring kronkursen, altså kronens kurs i forhold til eurokursen i forhold til centralkursen, er, at i månederne fra januar/februar, altså i dette år, og til afstemningen i september har der været temmelig store bevægelser omkring kronen, i hvert fald hvis man går ned i decimalerne, for ellers har kronen jo ligget meget, meget stabilt hele tiden, og det er jo også det, der er meningen. Den har været både svækket og styrket omkring centralkursen.

Samlet set ligger kronen knap så styrket, som den gjorde for at halvt års tid siden eller i begyndelsen af året. Men det, der er interessant i den sammenhæng, er hvorfor.

Der vil jeg gerne minde om, at de ændringer, der er sket, og som Nationalbanken har foretaget, jo er, at udlånsrenten, som den hedder, er steget med 1½ pct. fra begyndelsen af juni måned i år og til nu. Nationalbanken hævede udlånsrenten med 1½ pct. I samme periode har Den Europæiske Centralbank hævet den tilsvarende rente med 1 pct.

Og det skal jo virke, at man hæver renten. Det skal jo virke på kronens placering i forhold til sin centralkurs, og det er forklaringen.

Frank Dahlgaard (UP):

Det er også en meget god forklaring. Men den stigning i den helt korte rente er jo heldigvis ikke noget, der rammer almindelige mennesker. Der er ikke en kat ude på gaden her – hvis ellers det er noget, der interesserer ministeren – som har oplevet, at renten er steget, for det er sket i finansverdenen af hensyn til valutaeserverne, og det er formentlig ved allerede at komme på plads.

Den langfristede rente, den, der har betydning for beskæftigelse, produktion og investeringer, er faldet. Det er obligationsrenten, det er markedsrenten, den er faldet, og den er også faldet mere end i Tyskland.

Så vil jeg supplere og spørge ministeren om det her med kronkursen. Og det er jo rigtigt – jeg sidder med den samme graf fra Nationalbanken, som jeg tror ministeren har – at krone-

kursen er blevet svækket fra en meget stærk position i løbet af året. Det er formentlig styret. Hvis man forlænger kronkursens svækkelse, så ville man nå frem til, at i slutningen af september vil kronkursen præcis være nået ned på centralkursen i forhold til euroen, og man satse jo på et ja, og så kunne man låse kronkursen fast. Så det har vist været en meget manipuleret og styret kronkurs.

Nu gik det så anderledes, og nu vil ministeren ikke medgive mig det. Har vi med de seneste tal for kronkursen den stærkeste kronkurs i 6 måneder?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil sige, når vi gennemgår hele forløbet her, at mens vismændene, som ministeren henviste til, lavede en modelberegning, som vismændene selv understregede var meget usikker, og som man absolut skulle være meget forsigtig med at lægge mere i end som sådan, så gjorde regeringen den fejl forud for den 28. september, at den fik nogle talberegninger fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, og dem fremstillede den som den endegyldige sandhed uden modifikationer og usikkerhed. Det var vel deri, regeringens fejl bestod, for selvfølgelig kan man lave nogle talmodeller og så komme ud med nogle tal, men regeringen fremstillede det over for befolkningen, som om det var den endegyldige sandhed. Vil ministeren ikke i dag erkende, at det var uforsigtigt af regeringen?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg må meget, meget skarpt tage afstand fra hr. Frank Dahlgaards ordvalg og insinuationer, når ordene »en manipuleret kronkurs« bliver brugt. Det var ordret citeret. Jeg mener, det er yderst kritisabelt at mistænkeliggøre fastkurspolitikken og den indsats, der er gjort både fra regeringens og fra Nationalbankens side for at skabe stabilitet og holde stabilitet, også under folkeafstemningskampagnen, og det har intet på sig.

Så bliver der spurgt, om kronen ikke i dag er stærkest inden for de sidste 6 måneder. Hvorfor i alverden beder hr. Frank Dahlgaard netop om 6 måneder, hvorfor ikke 7 måneder? For så ville den ikke være stærkest. Den har fundet sit leje nogenlunde på det niveau, det var i foråret. Den er ikke helt så stærk, som den var i foråret, men det er jo på de yderste decimaler, og der er ingen som helst grund til at problematisere det. Der er sket en ekstraordinær forhøjelse af ud-

lånsrenten, diskontoen er i øvrigt også hævet med 1 pct. siden begyndelsen af juni, fordi vi jo også dér følger ECB's vejledende rente, hvis man må kalde den det i formidlingsøjemed. Så der er jo ikke noget mærkeligt i det her.

Det, der er centralt, er, at Nationalbanken forsvare kronen og skaber sikkerhed på markedet ved at sende et signal; det koster p.t. ½ pct. mere end nødvendigt. Den kommer vi nok også af med på et tidspunkt, vil jeg skyde på, det er jeg helt tryk ved. Men det er jo ikke rigtigt, at borgerne ikke mærker det, det afhænger fuldstændig af, hvad borgernes banker vælger at gøre ved deres udlånsrente, for udlånsrenten her er den, bankerne betaler for det, de henter fra Nationalbanken til likviditet.

Så til hr. Keld Albrechtsen: Jeg har ikke selv gjort brug af Arbejderbevægelsens Erhvervsråds materiale. Det, regeringen har gjort, er jo åbenlyst lagt frem, og jeg vil bare tage ét tal, for nu fremstilles det, eller der forsøges skabt et billede, som om det er fuldstændig tåbeligt at tale om, at der f.eks. kunne have været nogen besparelse for erhvervslivet ved, at vi havde fået et ja. Alene det, at erhvervslivet bruger 3,5 mia. kr. hvert år i vekselomkostninger, når det handler frem og tilbage med udlandet ville jo være en klar besparelse.

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg kan ikke forstå, at ministeren bliver så vred over, at jeg antyder en manipuleret kronekurs i perioden frem til afstemningen. Havde jeg eller en hvilken som helst anden økonom siddet som nationalbankdirektør, havde vi da gjort det samme. Jeg tror da ikke, det er en tilfældighed, at kronekursen bevæger sig lige præcis hen mod centralkursen, som ville være den kurs, hvor kronen skulle låses fast, hvis det var blevet et ja den 28. september. Det ville da enhver fornuftig nationalbankdirektør sørge for. Nu gik det så anderledes, og jeg er glad for, at ministeren bekræfter, at vi har den stærkeste kronekurs over for euroen i de sidste 6 måneder.

Så vil jeg spørge til sidst om den rente – og rente og valuta har jo med hinanden at gøre – den langfristede, som har betydning for produktion og beskæftigelse, som i dag bare ligger 0,35 eller 0,37 pct. over den tyske eurorente. Jamen hvis renten i tilfælde af et ja havde været ½ pct. højere i forhold til den tyske, så skulle den i tilfælde af et ja have ligget 0,15 pct. under den tyske. Det er da ikke realistisk. Altså en forudsætning om, at renten skulle være ½ pct. højere,

hvis det var et ja, end hvis det var et nej, den holder ikke. Selv vismændene har overdrevet forskellen mellem et ja og et nej. Er det ikke korrekt?

Peter Skaarup (DF):

Økonomiministeren siger nærmest sådan i vrede, at det, vi kunne have sparet, eller hvad erhvervslivet kunne have sparet, var de her 3,5 mia. kr. i vekselomkostninger. Der synes jeg så lige, vi skal huske på, at staten så sparer et langt større antal milliarder kroner på, at vi ikke behøver at omstille os fra at bruge kroner til euro, altså alle de colaautomater, parkeringsautomater og den slags ting, som skulle være udskiftet, kan vi trods alt spare, fordi det blev et nej den 28. september.

Så vil jeg godt sige til økonomiministeren: Vi er godt klar over, at regeringen har taget fejl i sine forudsigelser, hvis det blev et nej den 28. september, men det mindste, som jeg synes økonomiministeren kunne gøre i dag, var dog at erkende, at man har taget fejl, at erkende, at vismændene havde ret, også hvad angår kronekursen, som er bedre end før den 28. september.

Vil økonomiministeren dog ikke bare sige her til Folketinget og den danske befolkning: Jamen det kan godt være, at vi kom med nogle forudsigelser, som var forkerte, men nu er vi glade, nu er vi tilfredse, for de forudsigelser holdt ikke stik. Vi beklager i øvrigt, at vi kom med de forudsigelser, og at de blev opfattet som trusler, men i dag siger vi, at vi er glade for det, og vi erkender de fejl. Kunne ministeren ikke bare gøre det? Jeg tror, der er mange ude i befolkningen, der siger: Kunne de dog ikke bare erkende de fejl i stedet for bare at blive ved med at komme med de samme påstande ...

Formanden:

Ja tak. Ministeren.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg vil gerne sige til hr. Frank Dahlgaard, at det er min klare vurdering, at et ja og et nej på længere sigt vil betyde en forskel på renten i størrelsesordenen ½ pct. Man kan ikke, og det ved hr. Frank Dahlgaard godt, vurdere det ud fra en uge eller 14 dage. Det, regeringen har talt om, det, vismændene har talt om – og vismændene har lavet en modelberegning, der rækker mange år frem, og så vidt jeg ved alle økonomer bortset fra hr. Frank Dahlgaard er enige om – er, at et ja eller et nej betyder en forskel på renten, og jeg

har intet grundlag for at ændre på den forudsætning og heller ikke på de modelberegninger, regeringen har foretaget.

Til hr. Peter Skaarup vil jeg sige, at jeg er bestemt ikke vred. Så skulle hr. Peter Skaarup vide, hvordan jeg er, når jeg er vred. Det er jeg ikke; nu skal jeg prøver at smile lidt mere. Jeg er heller ikke enig med hr. Peter Skaarup om de 3,5 mia. kr. Det er jo en besparelse hvert år, og det er bare en lille bitte del, mens omstillingsomkostningerne er en engangsudgift. Hr. Peter Skaarup ved godt, at man kan investere for at få en besparelse, som rækker meget længere og dermed er større på sigt. Jeg ved godt, det er lidt indviklet, men det tror jeg godt hr. Peter Skaarup kan følge med i.

Regeringen har faktisk ikke taget fejl. Regeringen har ikke taget fejl. Det er klart, at man kan lave modelberegninger, der viser, at hvis vi på længere sigt over 10 år har en rente, der er ½ pct. lavere end nu, så giver det en række økonomiske fordele. Det giver også en række økonomiske fordele, hvis der bliver en bedre konkurrence, og priserne på danske varer falder. Det giver en fordel for familierne, det er klart.

Der er en række fordele, der er knyttet dertil, og det er uomtvisteligt. Så kan man spørge, hvilken målestok man bruger, om man vurderer dem som store eller små, men over 10 år er det min vurdering, at det ville være en fordel i størrelsesordenen 20 mia. kr.

Jeg er ikke blevet klogere, må jeg sige til hr. Peter Skaarup, jeg mener det stadig væk.

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil bare spørge økonomiministeren: Er økonomiministeren ikke enig i, at de ting, regeringen har sagt om, hvordan det ville gå, hvis det blev et nej efter den 28. september 2000, indtil nu har vist ikke at holde stik? Altså kronekursen er bedre, rentespændet er mindre, altså ser det fornuftigt ud for dansk økonomi lige nu. Der er ikke nogen, der snakker om indgreb, ja, statsministeren gjorde det lidt tidligere på dagen, men det virkede som bragesnak. Det virkede ikke, som om han seriøst mente, at der skulle noget indgreb til. Vil ministeren derfor ikke erkende, at der er ikke noget, der tyder på, at det går i den retning, som regeringen spåede?

Jeg ved godt så, ministeren kan sige, at om 10 eller 20 år har man måske en ændret situation, og det kan vi så drøfte til den tid, hvis vi stadig væk er medlemmer af Folketinget.

Men situationen er bare, at indtil nu er der ikke noget, der tyder på, at det går i den retning, og jeg vil godt have økonomiministeren til at erkende, at vismændene har indtil nu haft ret. Der er ikke sket noget, der gør, at vi skal være urolige.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Hr. Peter Skaarup har jo hørt mig stå her utallige gange onsdag efter onsdag i foråret. Jeg har været dybt taknemlig over at have talerstolen her, så tak for det, og jeg kommer gerne hver onsdag.

Hr. Peter Skaarup tager fejl, virkelig fejl. Der er forskel på, om Danmark er med i den fælles valuta eller ej, og der er forskel på rentespændet i dag og i foråret. Der er forskel. Der har været mange op- og nedture i løbet af måneden op til folkeafstemningen på grund af usikkerhed på markedet om, hvorvidt det blev et nej eller et ja.

Der er ingenting, der er uændret. Vi har en udmærket økonomi i Danmark, den kan vi fortsætte med. Vi kunne bare have haft lidt nemmere ved mange ting ved at være med i den fælles valuta, og det er fortsat min overbevisning. Det er vi ikke, men vi løser da opgaven alligevel, selvfølgelig, med god hjælp fra Folketingets partier, der tager ansvar.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 75

7) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

»Kan ministeren oplyse, hvad ministeren har iværksat af initiativer med henblik på at følge og overvåge de grupperinger blandt flygtninge, indvandrere og andengenerationsindvandrere af palæstinensisk herkomst, der under dække af en lovligt anmeldt demonstration, udnytter situationen til at lave ballade, optøjer og gadeuorden og skabe frygt blandt befolkningen ved blandt andet åbenlyst at fremvise våben som en understregning af deres had samt aggressive og intolerante holdninger?«

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg vil gerne indlede med at sige det, som jeg også havde lejlighed til at sige i torsdags under åbningsdebatten, at regeringen tager klar afstand fra de bølgeoptøjer og den ulovlige adfærd, som vi har været vidne til i forbindelse

med palæstinenserne demonstration her i København sidste onsdag.

Når der blandt f.eks. demonstranter er nogle, der ikke ønsker at efterleve de demokratiske spilleregler, så må det naturligvis kalde på handling. Her må samfundet gribe ind med effektiv retshåndhævelse, og det var jo netop det, der skete i onsdags her i København.

Efter de oplysninger, jeg har fået fra Københavns Politi, lykkedes det på effektiv vis at håndtere urolighederne og i vidt omfang få isoleret uromagerne, der deltog i demonstrationerne og de efterfølgende uroligheder. Det lykkedes da også at få anholdt en stor del af de personer, som må formodes at have deltaget i ulovlighederne. I alt 46 personer blev anholdt, hvoraf 5 blev fremstillet i grundlovsforhør, og 2 blev efterfølgende varetægtsfængslet.

Det fremgår således efter min opfattelse, at Københavns Politi ganske professionelt tacklede den situation, der udviklede sig under og i forlængelse af demonstrationen i onsdags.

Jeg kan oplyse, at Københavns Politi i forbindelse med anmeldelsen af demonstrationer af den foreliggende karakter udarbejder en plan for politiindsatsen. Formålet med en sådan plan er at sikre, at demonstrationen så vidt muligt kan gennemføres i god ro og orden.

Dette var også tilfældet forud for demonstrationen i onsdags, og planen blev løbende udviklet og vurderet i takt med de oplysninger, som politiet modtog.

Københavns Politi har meddelt mig, at man fortsat stadig vurderer trusselsbilledet og er opmærksom på, om lignende situationer kan opstå, således at man kan reagere med henblik på at hindre ulovligheder og uroligheder og overtrædelser af gældende lovgivning. Det sker på grundlag af en løbende vurdering af de oplysninger, som politiet modtager.

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil sige tak for besvarelsen. Vi er i Dansk Folkeparti enige i, at politiet har gjort en knippegod indsats i forbindelse med demonstrationen.

Men det, vi også fokuserer på, er, at sådanne situationer overhovedet kan opstå, og der bringer de meget voldelige konflikter, vi så på gaden sidste onsdag, nærmest tanker hen på mellemøstlige forhold. Hvor en demonstration i Danmark normalt foregår fredeligt, så udvikler det her sig altså fuldstændig ustyret, og politiet gør så en god indsats, for at det ikke går den

forkerte vej med demonstrationen. Det gør det så lidt alligevel, og derfor vil jeg godt spørge justitsministeren:

Er det noget, der giver anledning til eftertanke, at vi åbenbart har sådanne miljøer? Om det så er i København, eller det foregår ved transport af uromagere til København, det er også en del af det. Vækker det ikke eftertanke hos regeringen, at vi har sådanne elementer, der åbenbart organiseret går i gang med at lave voldelige optøjer i forbindelse med lovligt anmeldte demonstrationer?

Jeg vil da også godt spørge justitsministeren:

Medfører det her, at ministeren mener, at der måske kunne være relevans i at overveje at bruge civile agenter til at prøve at infiltrere nogle af de her miljøer, for noget tyder på, at der gang på gang i nogle af de samme miljøer opstår den her slags voldelige konflikter? Vi har set det i forbindelse med en fodboldkamp her i år. Vi har set det sidste år i november måned, hvor der også var den slags optøjer, og hvor hele Nørrebrogade blev smadret. Der var også andengenerationsindvandrere involveret. Bringer det regeringen ind på et spor, hvor den mener, at der måske i højere grad er brug for sådanne civile agenter, der kan infiltrere og rapportere videre, når der altså er noget under opsejling, for det er helt uacceptabelt, at der opstår den slags konflikter?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg mener, det er meget vigtigt ikke alene for mig som justitsminister, men også for Folketingets medlemmer her klart at fastholde det billede over for befolkningen, at vi ikke er handlingslammede. Vi lader os ikke provokere af gadens parlament eller bølloptøjer. Vi mener, det er en vigtig opgave for dansk politi at ordens- og retshåndhæve på effektiv vis. Vi har set, at det danske politi kan gøre det, både når det drejer sig om de optøjer, vi så i onsdags her i København, og også i forbindelse med de begivenheder, som hr. Peter Skaarup henviste til efter UEFA-kampen i København mellem Galatasaray og Arsenal tidligere på året, og også begivenhederne på Nørrebro natten mellem den 7. og 8. november sidste år.

Det er altså ikke sådan, at det danske demokrati er truet på nogen måde. Vi har et effektivt politi, der kan sættes ind og retshåndhæve og også løbende vurdere trusselsbilledet. Vi har også i det her tilfælde vurderet trusselsbilledet fra politiets side, og sådan som begivenhederne

udviklede sig, opgraderede politiet også sit beredskab og kunne meget hurtigt sætte sig på begivenhederne, efter at demonstrationen blev opløst sidst på eftermiddagen, sådan at alt var lagt ned, om jeg så må sige, i bogstaveligste forstand, og anholde de personer, der skulle anholde, inden vi var henne sidst på aftenen.

Det er meget vigtigt at fastholde, at vi ikke tolerer den slags begivenheder. Vi vil have et effektivt politi, der kan ordens- og retshåndhæve også mod den slags.

I forhold til det øvrige spørgsmål, om det her giver anledning til nye overvejelser om anvendelse af civile agenter: Nej, det gør det ikke. Vi har ganske vide rammer for anvendelse af politiagenter i Danmark, og dem skal politiet naturligvis bruge. Vi har mulighed for i dansk politi at bruge meddelere, sådan er rammerne i retsplejeloven, og det er, hvad vi finder nødvendigt. Og vi mener også, politiet ganske effektivt kan bruge de rammer, der er i dag.

Peter Skaarup (DF):

Jeg mener, der fra tid til anden er rejst tvivl om, hvorvidt man har de rigtige værktøjer fra politiets side til altså at blive advaret på forhånd mod, at den slags ting kan eskalere.

Og derfor mener jeg, at ministeren burde overveje, om man skulle gå i gang med at etablere muligheden for, at sådanne mere organiserede civile agenter kan få lov til at vise deres værd i forbindelse med den slags konflikter.

Men jeg vil godt spørge justitsministeren, om man i det hele taget ikke vurderer i regeringen – statsministeren vil ikke rigtig ind på det, han henviste til sin justitsminister på det her område – at vi måske er inde på et forkert spor i vores politi i forhold til de her elementer. For der er noget, der tyder på, at man bringer den slags mellemstlige forhold med til Danmark og udøver den samme form for vold, som vi kender fra Mellemøsten og Vestbredden, som vi har set mange gange dernede fra.

Derfor vil jeg spørge, om regeringen på baggrund af de begivenheder, der var i sidste uge, har drøftet situationen, og om man mener, der er nogle initiativer, som man bør tage, ikke for direkte at styrke politiet, det har vi talt om, men om der er nogle initiativer, man bør tage i forhold til den flygtningepolitik, landet har, den indsats, man har over for kriminelle asylsøgere også, i forhold til de her ting. For det er gentagne gange, at man ser de problemer, og det er de samme grupper, der ser ud til at være aktive.

Så mit spørgsmål går altså på: Vil man fra regeringens side tage det her seriøst og drøfte nogle initiativer, der kan sikre, at vi ikke ser den slags situationer en gang til?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg tror, det er meget vigtigt at få sagt, at med hensyn til civile agenter har vi nogle ganske klare rammer også med baggrund i afgørelser fra Højesteret, der har bidraget til at klarificere vores agentrammer i dansk lovgivning.

Og jeg mener ikke, at man skal kunne sige til nogen i det kriminelle miljø, at de roligt kan bevæge sig videre ind i den kriminelle løbebane, fordi de kan optræde som civile agenter for politiet. Der skal efter min mening, efter regeringens opfattelse, ikke være nogen vej for folk i det kriminelle miljø for at undslå sig retshåndhævelse og straf for den kriminalitet, de begår. Og det er et skråplan at bevæge sig ud i anvendelsen af civile agenter.

Jeg mener, vi skal anvende de meddelermuligheder, vi har inden for de rammer, som lovgivningen giver, og så skal vi i øvrigt bruge politiet, som er det mest effektive middel i forhold til bekæmpelse af kriminalitet.

Så er der heldigvis også en lang række initiativer, vi kan tage af forebyggende karakter, men det fører jo for vidt at komme ind på det her under spørgetiden.

Hr. Peter Skaarup stillede mig så nogle yderligere spørgsmål. Jeg kan sige med hensyn til de spørgsmål, der knytter sig til det spørgsmål, der er stillet til indenrigsministeren, at indenrigsministeren jo er kommet her i salen og vil besvare dem efterfølgende.

Men for så vidt angår politiets bidrag i øvrigt, er det jo sådan, at politiet generelt i vores samfund holder nøje øje med ekstreme miljøer, ekstremisme, idet det jo er en del af politiets opgave, og også bidrager til at forebygge, at kriminelle miljøer udvikler sig til ekstremere, over til ekstremisme. Og det vil vi fortsætte med at gøre. Og vi vil naturligvis foretage den løbende trusselvurdering, som politiet skal foretage også i forhold til miljøer, der måtte bruge demonstrationer som et led i at gøre opmærksom på deres sag.

Peter Skaarup (DF):

Når jeg spørger om konkrete initiativer, er det også på grund af følgende: Når vi ser på, hvad der så sker efter denne her demonstration, er det jo, at der bliver anholdt nogle og fyrrer. Der

er fem-seks stykker, der bliver sigtet på forskellige tidsrum umiddelbart efter. Men alle sammen bliver jo løsladt relativt kort tid efter det, der er foregået. Ja, der var en enkelt person, der havde haft en gaspistol, og han skulle så afhøres over en periode, og der skulle bruges tolk og sådan noget.

Men under alle omstændigheder er det indtryk, der står tilbage for den almindelige dansker, der muligvis har følt sig truet – der kan være mange ude på pladsen her, der har følt sig truet, der var mange herinde på Christiansborg, der følte sig truet den dag – at de personer, der var medvirkende under det her, og givetvis har stået bag optøjerne, ret hurtigt bliver løsladt igen, og så sker der i øvrigt ikke meget mere.

Og det indtryk, som de personer også får af situationen, er, at det er relativt omkostningsfrit at begå den slags ting. Og når man i en gruppe opfører sig på den måde og virker truende over for andre, er det altså ikke et særlig godt signal at sende fra samfundets side, at det er relativt omkostningsfrit.

Og derfor spørger jeg regeringen: Er der nogen initiativer, som regeringen føler kan være gode for at motivere de her mennesker til ikke at fortsætte de kriminelle handlinger?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det at vise en effektiv retshåndhævelse er det mest effektive redskab, jeg mener vi har. Det viser over for dem, der laver bølleoptyger, uanset om de begås, som vi også var inde på tidligere, af folk, der deltager i fodboldbegivenheder her i landet, eller andre, at det tolererer vi ikke. Vi tolererer det heller ikke på Nørrebro. Vi tolererer det ikke, uanset hvor meget forståelse og sympati man kan have for en hvilken som helst politisk sag. Vi vil ikke acceptere, at man bruger sin politiske sag til at udfolde kriminelle aktiviteter i vores gader.

Det slår vi hårdt ned på. Det gør dansk politiet. Vi afsætter de nødvendige ressourcer i politiet til det. Det mest effektive middel til også at forebygge det er, at vi viser, at de, der begår den slags ting, bliver anholdt. 46 blev anholdt. Af dem blev fem fremstillet efter grundlovens bestemmelser i grundlovsforhør, og to af dem blev umiddelbart varetægtsfængslet.

Og det er ikke, som hr. Peter Skaarup giver udtryk for, noget, der knytter sig til begivenhederne dagen efter, hvor politiet også var ude at anholde den person, som var afbildet i en række aviser på forsiden med en gaspistol i hånden.

Det var ikke ham, der blev varetægtsfængslet. Det var to andre, som dommerne efter bestemmelse i retsplejeloven fandt grundlag for at varetægtsfængsle.

Jeg skal ikke her stå og redegøre for, hvad de øvrige nogle og fyrrer andre, der blev anholdt, vil få af tiltale af politiet. Men det er jo sådan, at de ikke slipper, om jeg så må sige, selv om der ikke er grundlag for varetægtsfængsling. Der er flere af dem, der efterfølgende kan få bødeforlæg for deres deltagelse i begivenhederne.

Men det mest effektive middel er altså at vise over for dem, at man løber en meget stor risiko for at blive anholdt og også for at blive fremstillet i grundlovsforhør og også med mulighed for, hvis der er tilstrækkeligt grundlag for det med den kriminalitet, man har begået, at blive varetægtsfængslet og frihedsberøvet umiddelbart efter begivenheden.

Jeg har svært ved at se, hvad der yderligere kan gøres ved politiets indsats ud over det, jeg har givet tilsagn om. Det er en løbende vurdering af trusselsbilledet og en løbende vurdering af politiets behov i forbindelse med anmeldelse af demonstrationer også i fremtiden.

Peter Skaarup (DF):

Jeg kan åbenbart ikke rigtig lokke nogen initiativer ud af ministeren. Men det indtryk, jeg tror at der er mange mennesker der sidder tilbage med, er: Jamen det er rigtigt, som ministeren siger, at der er nogle, der så kan få en bøde, et bødeforlæg, for at have deltaget i de her ting, men tænk på, at de mennesker har været med under en aktion, hvor der er mange københavnere, der virkelig har følt sig truet. Det kan godt være, at de ikke direkte har fået en brosten i ansigtet, men de har virkelig følt sig truet. Mange har følt sig truet, det ved jeg – også her på Christiansborg – og derfor er mit spørgsmål: Er det ikke meget billigt sluppet, hvis man taler om, at der altså er nogle stykker af de her nogle og fyrrer, der kan få en bøde – måske?

Kan det bruges til noget? Har det nogen afskrækkende effekt i forhold til at lave det en gang til?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg har redegjort for, at det ikke nødvendigvis alene er et bødeforlæg, men at der også er sket varetægtsfængsling, hvor folk altså er blevet frihedsberøvet umiddelbart efter og kommet i fængsel. Og jeg tror, den mest effektive form for forebyggelse, vi kan gøre, er at vise dem, der

måtte deltage i bølleoptyger, at det er noget, man ikke kan komme igennem med i det danske samfund, uden at der finder en effektiv retshåndhævelse sted, for nu er det jo altså sådan, at det ikke er den til enhver tid siddende justitsminister, der er dommer og skal domfælde de folk, politiet anholder på gaden, men det er domstolene, og det er jeg nu også engang mest tryk ved.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 76

8) Til indenrigsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

»Kan ministeren oplyse, om det påvirker en asylansøgers ansøgning om asyl her i landet eller påvirker en opholdstilladelse, hvis den pågældende deltager i uroligheder og gadeuorden i kølvandet på en opløst demonstration, er aktiv med opfordringer til andre om at fortsætte urolighederne, er i besiddelse af f.eks. våben eller farligt kasteskyts eller anholdes af politiet af andre årsager?«

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Spørgsmålet drejer sig om, i hvilket omfang det kan lade sig gøre at dømme mennesker til udsendelse, selv om de er asylansøgere eller de er udlændinge, der har en opholdstilladelse.

Der er det sådan, at såvel asylansøgere som udlændinge med opholdstilladelse i Danmark kan dømmes til udvisning. Der er en lang række paragraffer i udlændingeloven, der angiver en sammenhæng mellem det, man bliver dømt for, og så muligheden for at blive udvist.

Det er sådan, at hvis man er asylansøger og har overtrådt loven og bliver dømt af en domstol til udvisning, er det ikke det samme som, at man med det samme kan sendes ud af landet. Det er sådan, at man ifølge de internationale konventioner under alle omstændigheder altid har ret til at få behandlet sin asylansøgning, og det er ikke noget, der er særligt for Danmark, det er noget, vi har tilfælles med de lande, vi i øvrigt sammenligner os med, der har underskrevet konventionerne.

Men når man så har fået behandlet sin asylansøgning, kan man enten få asyl, eller man kan få afslag på asyl, og man vil så blive udsendt af landet, og det kan jo indebære forskellige ting. Man vil så ikke have mulighed for at få op-

holdstilladelse på et andet grundlag. Man kan få indrejseforbud enten i en årrække eller mere permanent.

På samme måde, hvis man som udlænding, der har en opholdstilladelse, overtræder loven på en måde, så det giver anledning til, at man bliver dømt til udvisning, jamen så vil det, hvis man har flygtningestatus, blive undersøgt, om der fortsat er et grundlag for asyl, altså hvordan vilkårene er i det land, man kommer fra, for at se, om det er muligt også umiddelbart at effektuere udvisningsdommen til en udsendelsesdom. Og i en række tilfælde vil der jo altså komme en afsoning imellem det, at man er dømt til udvisning, og så det, at man eventuelt sendes hjem.

Der er jo sådan et helt overordnet princip i de regler her, der går ud på, at man kan udnytte de muligheder, der er, uden at man overtræder menneskerettighedskonventionen – det er jo det, der bl.a. har været til debat – men inden for de rammer er der altså en række paragraffer. Så der er altså mulighed for at blive dømt til udvisning såvel for asylansøgere som for udlændinge, der har en opholdstilladelse, også mennesker, der har en status som flygtning.

Peter Skaarup (DF):

Nu er spørgsmålet jo stillet i anledning af de demonstrationer, som vi tidligere har talt om her under spørgetiden. Det er Dansk Folkepartis opfattelse, at man meget klart skal overveje, om deltagelse i sådanne voldelige begivenheder, overfald på andre mennesker med lemlestelse til følge, skal medføre, at det får indvirkning på de muligheder, der er for at få asyl her i landet.

Vi mener faktisk, at det vil være rimeligt at overveje at sende nogle af de her mennesker tilbage, hvor de kom fra, på baggrund af de kriminelle handlinger, der er foretaget.

Jeg vil for det første godt spørge indenrigsministeren, om ministeren mener, at det vil være rimeligt med baggrund i de optøjer, der har været, at nogle af de personer burde sendes ud af landet, eller om det burde få indvirkning på mulighederne for at få asyl.

Og for det andet: Er der nogle af de personer, der ser ud til at få en dom, hvor det rent faktisk får en indflydelse på mulighederne for at få asyl i forhold til udlændingeloven?

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Jeg kan naturligvis ikke begynde at kommentere de enkelte personer, der deltog i den demon-

stration, og det ved hr. Peter Skaarup selvfølgelig også godt, for det ville jo simpelt hen være at gå domstolene i bedene, hvis jeg begyndte at sige: Jamen jeg tror såmænd godt, at den og den person, der gjorde det og det, ville kunne få en dom, der betød, at han blev dømt til udsendelse. Det er klart, det har jeg ingen jordisk mulighed for.

Men der er jo ikke noget til hinder for i det retsgrundlag, der er, at en lovovertrædelse begået i forbindelse med en demonstration også kan føre til udsendelse. Det er jo nogle anholdelser, der først lige er foretaget, og det er helt op til politiet og til domstolene, hvilken sigtelse der skal rejses, og hvordan det videre forløb bliver.

Men der er selvfølgelig ikke noget til hinder for i lovgivningen, hvis det, de gør, har en karakter, der opfylder betingelserne for udvisning, at de også ville kunne blive dømt til udvisning.

Peter Skaarup (DF):

Nu har jeg jo bemærket, at indenrigsministeren – og godt for det – meget ofte er villig til at give sin mening til kende om den udlændingepolitik, vi skal have her i landet. Ja, ministeren har foreslået, man skulle have en øde ø for kriminelle asylsøgere, og at vi skulle have nedsat den udlændingekommission, som Dansk Folkeparti har foreslået igennem mange år, og det er vi selvfølgelig glade for.

Derfor er det, jeg spørger ministeren: Har ministeren ikke en holdning til, om deltagelse i de her voldelige demonstrationer ikke bør medføre nogle konsekvenser? Og mener ministeren ikke, at en af de klare konsekvenser, noget sådant kunne medføre – nu spørger jeg meget generelt – var, at asylmuligheden faldt bort?

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Det ville være et brud på alle retsprincipper, hvis man begyndte at sige, at det, at man havde deltaget i sådan en demonstration f.eks., kunne give anledning til noget som helst. Altså det ville jo være – jeg ved ikke, om man må sige det her i Folketingssalen – helt ude i hampen.

Altså det ville være et brud på alle principper, hvor man jo som sædvanlig skal gå ind og lave en individuel vurdering af de mennesker, der er blevet anholdt og sigtet, og det er altså politiets og domstolenes opgave, og der skal man afholde sig fra som politiker at komme med, hvad skal vi sige, individuelle vurderinger. Det er derfor, vi heldigvis har denne her adskillelse i

den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt. Det skal man håndhæve meget, meget striks, det skal man være meget opmærksom på, og det er der også grund til her.

Hvis man begyndte at gå ind i et forløb, hvor man har søgt om asyl, og på baggrund af en eller anden handling fratog det menneske mulighed for at søge asyl, så ville det også være et ret dramatisk skridt, fordi det ville være et brud på konventionerne.

Det spørgsmål har jo tidligere været oppe og vende i forhold til hr. Peter Skaarup og Dansk Folkeparti, hvor jeg hver gang har noteret mig, at Dansk Folkeparti også kvier sig ved at tage det skridt og sige: »Jamen vi blæser på konventionerne. Det kan godt være, vi overtræder konventionerne, men ud skal de.« Det har man jo stadig væk kviet sig ved at sige. Og hvis man vil sige, at asylansøgere skal have afbrudt muligheden for at få undersøgt deres sag, så tager man altså det skridt. Det synes jeg lige man skal være klar over.

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil nu sige, at f.eks. i forhold til de udvisningssager, hvoraf vi har set mange blive afvist ved Højesteret, har Dansk Folkeparti faktisk sagt, at der kunne det godt komme på tale, at Danmark optog forhandlinger med de andre lande om de konventioner. For kan det være rigtigt, at sådanne konventioner eventuelt skulle blokere for, at vi kan udvise dybt kriminelle asylsøgere? Så den del af det kan vi selvfølgelig diskutere en anden gang.

Men det, jeg mener der er på tapetet her i spørgetiden, er, at ministeren siger, at det er et brud på alle retsprincipper at tage stilling til det her. Jamen er det så ikke et brud på alle retsprincipper, hvis ministeren også går ind og taler om en øde ø til kriminelle asylsøgere? Skulle det ikke være et brud på alle retsprincipper, at de asylsøgere fra det tidligere Sovjetunionen, der begår kriminalitet, skulle placeres dér?

Dertil må man vel sige: Jo, det er vel så også et brud på alle retsprincipper. Altså ministeren må vel have en mening om, hvorvidt sådanne voldelige demonstrationer skal accepteres her i landet, og om det ikke i forhold til de asylansøgninger, der ligger, kan medføre, at sådanne asylansøgere er nødt til at blive afvist.

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Jamen man vil ikke kunne afvise dem, medmindre man så brød med konventionerne. Hr. Peter

Skaarup taler jo også selv om, at Dansk Folkeparti har den holdning, at man skulle optage forhandlinger med andre lande om eventuelt at ændre konventionerne, og det er jo altså noget ganske andet, end at man som enkeltland vælger bare at blæse på konventionerne, og det er vigtigt at holde fast i det.

Peter Skaarup (DF):

Jeg kan åbenbart ikke få noget ud af ministeren her.

Jeg forstår ikke, at ministeren ikke med de mange holdninger, som det glæder os at ministeren har på det her område, vil give et tilsagn om, at ministeren har en holdning til, at sådanne dybt kriminelle, dybt voldelige optøjer, der foregår på Rådhuspladsen eller på Christiansborg Slotsplads, lige herude foran, men som i princippet kunne foregå andre steder i landet også, tager man meget kraftigt afstand fra.

Og det må så have nogle konsekvenser. Ikke bare, at der skal gives et bødeforlæg, men nogle direkte konsekvenser i forhold til personer, der ikke er danske statsborgere, men er asylsøgere. Ministeren burde vel kunne sige over for Folketinget, at man har en holdning til det.

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil naturligvis gerne sige meget, meget tydeligt, at det selvfølgelig er fuldstændig uacceptabelt, men da justitsministeren lige har stået og understreget det meget, meget kraftigt flere gange i svaret på det foregående spørgsmål, og da Socialdemokratiets politiske ordfører også sagde det, og andre sagde det under åbningsdebatten forleden, så mente jeg, at regeringens holdning lige var kommet meget tydeligt til udtryk.

Som justitsministeren også sagde, var der 46 eller 48, der blev anholdt under disse demonstrationer, hvilket jo er et ganske højt antal, og der må vi så lige følge hos politiet og domstolene, hvad konsekvenserne bliver for dem, afhængig jo af, hvad de har gjort.

Men det er selvfølgelig yderst kritisabelt, at der finder sådan en demonstration sted, der udarter på den måde. Men som justitsministeren også sagde: Jamen det er også set andre gange under forskellige former, og der er det da heldigvis lykkedes os at undgå, at det sker igen, og vi har også iværksat nogle sanktioner, så det ikke har gentaget sig.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Bortfaldet spørgsmål

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Spørgsmål nr. S 65, der er stillet til socialministeren af fru Yvonne Herløv Andersen, er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der hermed er bortfaldet, lød således:

Spm. nr. S 65

Til socialministeren (5/10 2000) af:

Yvonne Herløv Andersen (CD):

»Vil ministeren i fortsættelse af sit svar af 20. september d.å. til Folketingets Socialudvalg på spørgsmål nr. 172 (Folketingssamlingen 1999-2000, Alm. Del - bilag 841 og bilag 912) redegøre for, hvor mange af de yderligere 11 sikrede pladser til kriminelle unge der skulle etableres som led i udmøntningen af voldspakken fra 1997, som på indeværende tidspunkt reelt er oprettet og, i det tilfælde alle pladser endnu ikke er oprettet, oplyse, hvornår dette forventes sket, og vil ministeren oplyse de økonomiske konsekvenser af en forøgelse af det samlede antal sikrede pladser med 20 til i alt 73, når det dels forudsættes, at de nye pladser skal indrettes på en sådan måde, at de kan modtage unge kriminelle til såvel afsoning som i varetægtssurrogat, og dels forudsættes, at der skal etableres pladser i samtlige landets amter, og at alle pladser skal indrettes på en sådan måde, at de kan modtage unge til såvel afsoning som i varetægtssurrogat?«

Begrundelse

Som led i Voldspakken fra 1997 forudsattes antallet af sikrede pladser udvidet med 11 pladser fra 42 til i alt 53. Spørgeren er af den opfattelse, at disse pladser er en afgørende forudsætning for, at Danmark kan leve op til FN's børnekonventions krav om, at børn/unge ikke frihedsberøves sammen med andre kriminelle, og mener i øvrigt med baggrund i, at ca. 50 unge sad til afsoning i almindelige fængsler og ca. 100 var varetægtsfængslet sammen med voksne kriminelle i kortere eller længere tid i 1998, at 53 sikrede pladser ikke vil være tilstrækkeligt.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 1:

Forespørgsel til indenrigsministeren [om regeringens initiativer vedrørende udlændingeloven].

Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 4/10 2000).

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 2:

Forespørgsel til udenrigsministeren [om dansk deltagelse i KFOR-styrken og formålet med denne].

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 4/10 2000).

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 3:

Forespørgsel til ministeren for udviklingsbistand [om dansk udviklingspolitik i lyset af strategien for »Partnerskab 2000«].

Af Jeppe Kofod (S), Jens Hald Madsen (V), Per Stig Møller (KF), Margrete Auken (SF), Pia Kjærsgaard (DF), Ebbe Kalnæs (CD), Inger Marie Bruun-Vierø (RV), Søren Søndergaard (EL) og Jann Sjørnsen (KRF).

(Forespørgslen anmeldt 4/10 2000).

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 13: Forslag til lov om forbud til beskyttelse af forbrugernes interesser.

Af erhvervsministeren (Pia Gjellerup).

(Fremsat 4/10 2000).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Jytte Wittrock (S):

Dette forslag mener jeg vi alle kan være meget tilfredse med bliver gennemført. Det drejer sig om beskyttelse af forbrugernes interesser i det indre marked mod grænseoverskridende reklamer.

Det er i dag ikke muligt for det enkelte land at forhindre udenlandske virksomheder i at overtræde forbrugerbeskyttelsesreglerne i vores land. Det gælder for udenlandske virksomheder i Danmark, men det gælder også for danske virksomheder i udlandet.

Nogle af disse grænseoverskridende reklamer giver en konkurrencemæssig forvriddning, som skader danske virksomheder, ligesom denne forvriddning kan skade virksomheder, danske og udenlandske, der overholder gældende nationale regler. Derfor er det vigtigt, at vi nu får mulighed for at stoppe denne trafik.

Vi gennemfører med dette lovforslag et direktiv om søgsmål med påstand om forbud på området, om beskyttelse af forbrugernes interesser. Det skal sikre koordineringen af love og administrative bestemmelser i Europa, og desuden skal det sikre gensidig anerkendelse af søgsmålskompetence.

Med denne vedtagelse vil man lette og effektivisere tilsynsmyndighedernes arbejde med forbrugerbeskyttelse, således at danske myndigheder kan føre sager mod danske virksomheder i Danmark på vegne af udenlandske myndigheder og omvendt.